

Т. Д. Таукешева,

к. е. н., заслужений економіст України, доцент,

заступник Харківського міського голови,

директор Департаменту бюджету і фінансів Харківської міської ради

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8392-0173>

Г. В. Даудова,

к. держ. упр., доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу та професійних комунікацій,

ННІ "Каразінський банківський інститут" Харківського національного університету

імені В.Н. Каразіна, м. Харків

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6100-2099>

В. М. Прасол,

доцент, Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3041-9788>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.11.58

РОЗВИТОК ЦИФРОВІЗАЦІЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Т. Taukeshcheva,

PhD in Economics, Honored Economist of Ukraine, Associate Professor,

Deputy Mayor of Kharkiv, Director of the Budget and Finance Department of the Kharkiv City Council

G. Daudova,

PhD in Public Administration, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Management, Business and Professional Communications,

Karazin Banking Institute of Kharkiv National University named after V.N. Karazina, Kharkiv

V. Prasol,

Associate Professor, Kharkiv National University of Urban Economy named after O.M. Beketov

DEVELOPMENT OF DIGITALIZATION OF TREASURY SERVICE OF LOCAL BUDGETS

Метою статті є розгляд еволюції процесу цифровізації в сфері казначейського обслуговування бюджетів, що обумовлений постійною трансформацією інформаційного простору та подальшим розвитком сучасних інформаційних технологій; узагальнення концептуальних підходів аналізу сучасних трендів зростання сервісних інструментів управління фінансами, які забезпечуватимуть збалансування електронних видів комунікацій, комплексний підхід до побудови ефективної стратегії управління бюджетними коштами та обґрунтування пропозицій, орієнтованих на безпеку організації дистанційної форми казначейського обслуговування місцевих бюджетів при використанні сучасних інформаційних технологій.

Визначено, що модернізація автоматизовано-інформаційної системи Державної казначейської служби України здійснюється залежно від її завдань та функцій, що характеризують впровадження інформаційно-комунікативних технологій на кожному етапі їх розвитку, впливають на складові інформаційно-технічного забезпечення Казначейства та інформаційну взаємодію електронних ресурсів.

Наведено переваги програмно-технічного комплексу системи дистанційного обслуговування "Клієнт казначейства-Казначейство" для місцевих фінансових органів, розпорядників та одержувачів коштів місцевих бюджетів та інших клієнтів, які використовують систему дистанційного казначейського обслуговування.

Доведено, що в умовах глобалізації інформаційного простору та цифрової трансформації суспільства, надійне функціонування автоматизовано-інформаційних систем казначейського обслуговування потребує подальшої модернізації програмно-апаратних засобів захисту інформації від несанкціонованого доступу до інформаційно-обчислювальної мережі та платіжних систем.

Визначені напрями застосування комплексного підходу до розвитку інфраструктури електронного управління бюджетними коштами, що передбачають удосконалення правового, організаційного та економічного механізмів надання органами казначейства інформаційних послуг, дозволять підвищити рівень зберігання та захисту інформації, комунікативних зв'язків у процесі обміну інформацією між учасниками бюджетного процесу.

The purpose of the article is to consider the evolution of the digitalization process in the field of treasury service of budgets, which is due to the constant transformation of the information space and the further development of modern information technologies; generalization of conceptual approaches to the analysis of modern trends in the growth of financial management service tools, which will ensure the balancing of electronic types of communications, a comprehensive approach to building an effective budget management strategy and substantiation of proposals focused on the security of the organization of a remote form of treasury service of local budgets when using modern information technologies.

It was determined that the modernization of the automated information system of the State Treasury Service of Ukraine is carried out depending on its tasks and functions, which characterize the introduction of information and communication technologies at each stage of their development, affect the components of the information and technical support of the Treasury and the information interaction of electronic resources.

The advantages of the software and technical complex of the remote service system "Treasury Client-Treasury" for local financial bodies, managers and recipients of funds of local budgets and other clients who use the remote treasury service system are presented.

It is proved that in the conditions of globalization of the information space and digital transformation of society, the reliable functioning of automated information systems of treasury service requires further modernization of software and hardware means of information protection against unauthorized access to the information and computing network and payment systems.

The identified areas of application of a comprehensive approach to the development of the infrastructure of electronic management of budget funds, which provide for the improvement of legal, organizational and economic mechanisms for the provision of information services by the treasury bodies, will allow to increase the level of storage and protection of information, communication links in the process of information exchange between participants of the budget process.

Ключові слова: казначейське обслуговування; місцеві бюджети, інформаційно-комунікативні технології, цифрова трансформація, цифровізація.

Key words: treasury service; local budgets, information and communication technologies, digital transformation, digitalization.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Повномасштабна російсько-українська війна, розв'язана на території України, актуалізувала питання підвищення організаційних процесів, пов'язаних з результативністю обслуговування місцевих бюджетів казначейською системою. В умовах війни особливої уваги зажадали діджиталізація управління бюджетними коштами, активне впровадження інноваційних цифрових індустрій та вдосконалення роботи електронних сервісів органів казначейської діяльності, що спрямовані на модернізацію сфері казначейського обслуговування.

Значущість казначейського обслуговування бюджетних коштів під час воєнних дій вимагає запровадження оновленого сервісного інструментарію та алгоритму дій, що спрямовані на ефективне управління коштами місцевих бюджетів, та потребує комплексного дослідження і ретельного аналізу використання сучасних інформаційних технологій.

Інтеграція цифрових комунікацій шляхом застосування нових інструментів нададуть можливість розширити доступність до фінансових послуг, підвищити рівень взаємодії розпорядників та отримувачів бюджет-

них коштів у процесі здійснення розрахунково-касового обслуговування, створити зручні та своєчасні транзакції, покращити якість послуг, що надаються органами Державної казначейської служби України.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретичні засади становлення та розвитку казначейської системи обслуговування бюджетних коштів досліджені С. Булгаковою, О. Даневичем, О. Колодій, Т. Кубліковою, Е. Курганською, М. Мацом, К. Опалко, В. Стояном, О. Чечуліною.

Методологічні та організаційні аспекти Державної казначейської служби України, функції та напрями її діяльності висвітлені О. Прекрасною, Н. Сушко.

Розвиток інформаційних технологій та модернізація інформаційної системи казначейського обслуговування бюджетних коштів розглянуто Ю. Голинським, Л. Луців, Л. Марченко, О. Скорик.

Структура та складові інформаційно-технічного забезпечення казначейської системи в Україні наведені О. Кириленко, А. Крисоватим, Т. Слюз.

Але, в сучасних умовах постає завдання щодо збалансування електронних видів комунікацій, що забезпечуватимуть єдність і безпеку організації дистанційної форми казначейського обслуговування бюджетних коштів, комплексний підхід до побудови ефективної стратегії цифровізації процесів управління бюджетними коштами, практичне забезпечення управлінських рішень з використанням інформаційних технологій.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Практичні напрацювання з питань застосування електронного урядування в сфері казначейського обслуговування місцевих бюджетів дозволяють стверджувати про необхідність подальшого удосконалення функціональних завдань Державної казначейської служби України, впровадження сучасних автоматизованих інформаційних систем з застосуванням штучного інтелекту. Це обумовлено постійними трансформаційними процесами, які в умовах цифровізації інформаційного простору, супроводжуються подальшим розвитком сучасних інформаційних технологій.

Фундаментальні наукові дослідження видів інформаційних послуг та елементів інформаційної системи казначейського обслуговування не наводять сутності та змісту терміну "дистанційне казначейське обслуговування". Не визначено це поняття нормативно-правовими актами та методичними документами, який виступають підґрунтям застосування цієї нової форми розрахункового обслуговування казначейською системою. Зазначене актуалізує подальше дослідження впровадження дистанційного казначейського обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів та його особливостей.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Застосування інформаційних технологій в системі казначейського обслуговування бюджетних коштів, умовно, включає декілька етапів розвитку і залежить від характеру функцій та завдань, що покладаються на Державну казначейську службу України (далі — Казначейство).

Перший етап впровадження інформаційно-комунікативних технологій (з 1995 року до 2003 року) пов'язано зі створенням у 2005 році при Міністерстві фінансів України Державного казначейства України для ефективного управління коштами державного бюджету. Відповідно до завдань, Казначейство, як учасник системи електронних платежів Національного банку, здійснювало забезпечення функціонування інформаційно-обчислювальної та внутрішньої платіжної систем, а також вживало заходів щодо захисту інформації.

Другий етап (2003—2004 роки) характеризується упорядкуванням нормативно-правових актів, пов'язаних з переходом місцевих бюджетів за видатками з банківської форми обслуговування на казначейську. Цей етап включає заходи, спрямовані на застосування засобів створення, збереження, передачі, обробки і управління інформації, програмного забезпечення, на базі яких розробляються автоматизовані системи управління бюджетними коштами.

Третій етап розвитку інформаційно-комунікативних технологій (2004—2011 роки) супроводжується активним використанням "комп'ютерних технологій". Основним інструментарієм цього етапу є персональний комп'ютер, що має широкий спектр стандартних програмних продуктів, які надають можливість виконувати органам казначейства повноваження в частині обслуговування державного бюджету та місцевих бюджетів за видатками.

Четвертий етап (2011—2015 роки) пов'язаний з масштабною модернізацією інформаційно-телекомунікаційної системи, створенням інженерної інфраструктури, акредитацією центру сертифікації ключів, впровадженням єдиного вузла інтернет-доступу, внутрішню платіжної системи тощо. Удосконалення механізмів казначейського обслуговування в частині застосування базового інструментарію інформаційних технологій супроводжувалось ліквідацією в 2011 році Державного казначейства України, правонаступником прав та обов'язків якого встановлено Державну казначейську службу України, що створена як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого координується Кабінетом Міністрів України (через Міністра фінансів України).

П'ятий етап (з 2015 року по теперішній час) орієнтований на розвиток різноманітних технологічних ресурсів глобальної мережі Інтернет, спрямованої на трансформацію процесу управління фінансами в епоху цифровізації, використовуючи новітні технології для забезпечення комунікаційних зв'язків учасників виконання бюджету, створення та поширення інформації, а також надійного її захисту.

Цей етап поступово реалізовує інноваційний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій в сферу казначейського обслуговування шляхом створення:

— системи інформаційної взаємодії електронних ресурсів, що використовуються в обміні інформацією всіма учасниками бюджетного процесу;

— механізму надання органами казначейства інформаційних електронних послуг в частині обслуговування бюджетів.

Починаючи з 2015 року, до інформаційного простору органів Казначейської служби України впроваджено ряд новітніх технологій, що передбачають застосування цифрової інформації, а саме:

- створення системи електронної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів;
- адаптація системи АС "Є-Казна" до здійснення розрахунково-касового обслуговування та запровадження модуля цієї системи до автоматизації виконання судових рішень;
- впровадження електронного документообігу та його інтеграції до системи взаємодії з державними та місцевими виконавчими органами влади;
- забезпечення взаємодії інформаційної системи казначейської обслуговування із єдиним веб-порталом використання бюджетних коштів та електронною системою закупівель;
- вдосконалення захисту цифрової інформації та створення резервного центру її обробки;
- спрощення технологічних операцій, пов'язаних з розширенням функцій Електронного адміністрування податків;
- запровадження системи дистанційного обслуговування "Клієнт казначейства-Казначейство" розпорядників та одержувачів бюджетних коштів [4].

Пріоритетною формою казначейського обслуговування місцевих бюджетів виступає програмно-технічний комплекс системи дистанційного обслуговування "Клієнт казначейства-Казначейство". Ця форма обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, а також інших клієнтів, включає використання засобів електронного цифрового підпису з застосуванням сучасних інтернет-технологій, що дозволяють значно зменшити витрати часу на розрахунково-касове обслуговування, отримувати інформацію в режимі "онлайн", захистити базу даних в процесі виконання бюджетів [2].

Кількість клієнтів Казначейства, які обслуговуються за дистанційною формою, на кінець 2022 року складає 35 097 установ або 92% від загальної кількості. Не використовують систему дистанційного обслуговування клієнти з незначною кількістю транзакцій або такі, що не мають доступу до інтернет-зв'язку. Зазначена форма казначейського обслуговування налічує 130,9 тисячі користувачів [7].

На казначейському обслуговуванні за дистанційною системою знаходяться 2097 інших клієнтів [7].

У 2022 році питома вага операцій, проведених на підставі документів, що отримані в електронній формі, становить 85% від загальної кількості транзакцій (у 2020 році цей показник складає 50%, у 2021 році — 61% [7].

Модернізація системи дистанційного казначейського обслуговування надала можливість подання в електронному вигляді розпорядникам та одержувачам бюджетних коштів мережі та реєстрів змін до мережі, розподілів зведених планових показників та реєстрів змін до них, індивідуальних планових показників та довідок про зміни до них, розподілів асигнувань, реєстрів зобов'язань, платіжних доручень на проведення касових видатків та іншої документації, що застосовується для проведення обліково-касових операцій, тощо [7].

Мережа розпорядників і одержувачів коштів місцевих бюджетів у 2022 році сформована 7 146 головними розпорядниками коштів та включає 18,8 тис. розпорядників та 11,6 тис. одержувачів бюджетних коштів (всього 30,4 тис.) [7].

Місцевим фінансовим органам функціональні можливості системи дистанційного обслуговування дозволяють надавати до казначейських органів розпис місцевих бюджетів та довідки змін до нього, розпорядження про виділення коштів з місцевого бюджету, інші платіжні доручення на перерахування коштів, електронне погодження на повернення помилково зарахованих зборів та податків, тощо [7].

Крім того, клієнти системи дистанційного обслуговування отримують витяги з Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, протоколи розбіжностей даних мережі розпорядників та одержувачів, виписки з рахунків за надходженнями та видатками [7].

Таким чином, інформаційна система дистанційного казначейського обслуговування виступає ефективною формою взаємодії всіх учасників бюджетного процесу та охоплює широкий спектр операцій, пов'язаних:

- з розрахунково-касовим обслуговуванням коштів місцевих бюджетів та зарахуванням надходжень до місцевих бюджетів;
- реєстрацією взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, здійсненням платежів за цими зобов'язаннями;
- веденням бухгалтерського обліку та складанням звітності про виконання місцевих бюджетів;
- здійсненням інших операцій з коштами місцевих бюджетів.

Система дистанційного казначейського обслуговування місцевих бюджетів ґрунтується на базових положеннях Бюджетного кодексу України (ч. 1 ст. 43), яким передбачено, що при виконанні місцевих бюджетів застосовується казначейське обслуговування бюджетних коштів, що забезпечується на основі ведення єдиного казначейського рахунку, відкритого у Національному банку України [1]. Проте, Бюджетний кодекс України не містить терміну "система дистанційного обслуговування".

Порядком казначейського обслуговування місцевих бюджетів (п. 2.6 розділ 2 "Основні положення про організацію роботи") зазначено, що в процесі казначейського обслуговування місцевих бюджетів може застосовуватися система дистанційного обслуговування "Клієнт казначейства-Казначейство" з використанням засобів криптографічного захисту інформації Казначейства [5]. Зазначеним нормативно-розпорядчим документом передбачено (п. 1.3 розділ 1 "Загальні положення"), що під час казначейського обслуговування коштів місцевих бюджетів застосовуються поняття та категорії, визначені Бюджетним кодексом України, Законами України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронні довірчі послуги", "Про платіжні послуги" та іншими нормативно-правовими актами, що регламентують бюджетний процес. Але, нормами зазначеного вище законодавства також не визначено поняття, яке розкриває зміст та сутність дистанційного казначейського обслуговування.

Аналізуючи функціональні можливості системи дистанційного казначейського обслуговування потрібно відмітити, що дистанційне обслуговування побудовано на засадах розрахунково-касового обслуговування розпорядників та одержувачів коштів місцевих бюджетів та має на мету оперативне управління місцевими фінансами.

Алгоритм розрахунково-касового обслуговування місцевих бюджетів передбачає укладання договору між органами Казначейства та клієнтами про дистанційне обслуговування з використанням програмно-технічного комплексу "Клієнт казначейства-Казначейство" та додаткових угод до нього [5].

Існуючі норми законодавчої бази та нормативно-правових актів стосовно казначейського дистанційного обслуговування місцевих бюджетів свідчать про необхідність удосконалення сфери казначейської системи шляхом:

- визначення понятійно-категорійного апарату та наукового введення терміну "дистанційне казначейське обслуговування", під яким слід розуміти механізм надання органами казначейства інформаційних послуг клієнтам для оперативної мобілізації надходжень до бюджету та безперервного фінансування видатків з урахуванням принципів бюджетної системи;

- внесення змін до Бюджетного кодексу України, нормативно-правових актів Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, інших документів розпорядчого характеру в частині удосконалення правового механізму реалізації державної політики з питання дистанційного казначейського обслуговування;

- обґрунтування теоретичних положень та розробки практичних методичних рекомендацій щодо впровадження дистанційного казначейського обслуговування бюджетних коштів для ефективного та результативного управління бюджетними коштами.

В умовах існуючої глобалізації надійне функціонування програмно-технічного комплексу "Клієнт казначейства-Казначейство" залежить від захисту автоматизованих інформаційних систем, які використовують у своїй діяльності органи казначейської служби. Удосконалення та розширення системи телекомунікацій актуалізує проблему захисту інформації. У системі дистанційного казначейського обслуговування це зумовлене переходом від традиційної паперової технології зберігання та передачі даних до електронної [3]. В процесі обслуговування бюджетних коштів існує багато інформаційних загроз, що можуть призвести до часткової або повної зупинки робочого процесу, блокування доступу до інформаційних ресурсів, викрадення інформації, тощо [3].

Для запобігання навмисного втручання в роботу автоматизованих інформаційних систем Державною казначейською службою України постійно впроваджуються передові інформаційні технології, які гарантують конфіденційність, схоронність та захист даних.

Починаючи з 2016 року, впровадження системи дистанційного обслуговування "Клієнт казначейства-Казначейство" супроводжується наданням доступу до ресурсів інформаційного середовища із використанням кваліфікованого електронного підпису та сучасних

інтернет-технологій, які відповідають вимогам системи захисту інформації Казначейства [4].

Захист інформації відбувається програмно-апаратними засобами криптографічного захисту та системи електронних ключів до них:

- від несанкціонованого доступу й модифікації, що передбачає захист від посягань зловмисників;

- у каналах зв'язку, спрямованих на запобігання можливості несанкціонованого доступу до кондиційної інформації між різними рівнями казначейської системи та учасниками бюджетного процесу;

- від комп'ютерних вірусів по каналам розширених програм та файлів (через мережу інтернет, власну поштову систему тощо) [3].

Контроль за надійним і безперебійним функціонуванням системи захисту інформації здійснюється спеціально створеним структурним підрозділом (управлінням безпеки), який відповідає за впровадження систем захисту інформації від несанкціонованого доступу до інформаційно-обчислювальної мережі та платіжних систем [3].

Але, генезис розвитку інформаційних та комунікаційних технологій в інформаційному просторі підкреслює необхідність впровадження в сферу казначейського обслуговування цифрового менеджменту, що підвищить рівень електронного управління коштами бюджетів та побудує ефективну систему цифровізації технологій, які забезпечуватимуть мобільність, стійкість та безпеку цифрової інфраструктури в інформаційному просторі.

Комплексний підхід до втілення сучасних інноваційних технологій до системи дистанційного казначейського обслуговування дозволить вирішити завдання підвищення ефективності ресурсів, збільшення швидкості обробки інформації, скорочення витрат на пошук інформації, відмовлення від традиційних форм взаємодії з клієнтами.

Враховуючи вплив цифрової трансформації на клієнтський сервіс є доцільним доповнити повноваження Державної казначейської служби України напрямом щодо інтеграції цифрових інструментів для підвищення якості фінансового менеджменту у сфері казначейського обслуговування бюджетними коштами шляхом формування єдиного інформаційного простору із застосуванням інформаційних і телекомунікаційних технологій [8].

Підґрунтям цієї пропозиції виступає впровадження електронного бюджетування на муніципальному рівні за допомогою інформаційно-аналітичної системи управління та виконання місцевих бюджетів "LOGICA", що надало можливість:

- підвищити рівень якості оперативного планування місцевих бюджетів та автоматизації процесів при виконанні показників місцевих бюджетів;

- вдосконалити механізм обміну даними з головними розпорядниками та отримувачами бюджетних коштів, виконавцями бюджетних програм;

- організувати постійну інформаційну взаємодію між Міністерством фінансів України, органами Державної казначейської служби України;

- побудувати дієву систему контролю за проведенням операцій на казначейських рахунках та своєчасним виконанням платіжних документів;

— забезпечити підвищення відкритості і прозорості управління коштами місцевих бюджетів.

В умовах глобалізації економіки цифрова трансформація казначейського обслуговування передбачає постійне оновлення цифрових сервісів, використання різних пристроїв, інформаційних мереж. У зв'язку з цим, інформаційна взаємодія казначейських органів з учасниками бюджетного процесу повинна забезпечуватись фахівцями, що спроможні підтримувати комунікацію та співпрацю, поєднуючи функціональні особливості із творчістю та інноваційністю.

Втілення компетентнісного підходу до підготовки персоналу формує відповідні вимоги до професійних та особистих якостей фахівців органів казначейської служби.

На сьогодні, як у сфері державного управління, так, і, у сфері казначейського обслуговування, відсутній системний підхід посилення кадрового потенціалу, що виступає запорукою підготовки конкурентоспроможних фахівців з питань діджиталізації.

Стратегія реформування системи управління державними фінансами передбачає розвиток управління людськими ресурсами відповідних інституцій шляхом:

- розробки стратегії управління людськими ресурсами;
- впровадження сучасних методів відбір та оцінки персоналу на основі компетенцій;
- побудови більш результативної систему професійного навчання та підвищення кваліфікації;
- створення платформи для дистанційного навчання та єдиної платформи професійно-комунікативної спроможності;
- створення сучасного науково-освітнього хабу з підготовки кадрів з розширеним використанням програм дуальної освіти [6].

Підвищенню кваліфікації кадрового персоналу Казначейства, орієнтованої на використання новітніх інформаційних технологій, сприятиме навчально-методична робота, зокрема:

- проведення короткострокових курсів на базі вищих навчальних закладів з відривом від виробництва, теоретичне навчання на дистанційній формі, практична підготовка шляхом проходження стажування в навчальних інформаційно-технологічних центрах;
- інтенсифікація процесів, пов'язаних з використанням інформаційних ресурсів та телекомунікаційної системи;
- наповнення методичного забезпечення додатковими інформаційними матеріалами (практикумами, презентаціями, аудіо- та відеоматеріалами, тощо).

Реалізація заходів щодо кадрового забезпечення системи казначейського обслуговування виступає ключовою передумовою розвитку інноваційних технологій з використанням сучасного інструментарію та надасть можливість [6]:

- здійснити оптимізацію робочих процесів, уніфікацію процедур та підходів до казначейського дистанційного обслуговування бюджетних коштів;
- продовжити діджиталізацію розрахунково-касового обслуговування клієнтів;
- мінімізувати вплив людського фактора на обслуговування розрахунково-касових операцій із бюджетними коштами;

— підвищити ефективність, керованість та прозорість системи дистанційного казначейського обслуговування місцевих бюджетів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Дослідження процесу впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в сферу казначейського обслуговування бюджетних коштів дозволяють стверджувати, що цифровізація та цифрова трансформація забезпечують ефективне управління фінансовими ресурсами державного та місцевих бюджетів.

Важливим завданням органів Державної казначейської служби у цифрових перетвореннях виступає подальше використання продуктів електронної індустрії, спрямованих на модернізацію серверів та програмних комплексів для захисту інформації від несанкціонованого доступу. Використання цифрового менеджменту в системі Казначейства дозволить підвищити рівень електронного управління бюджетними коштами, ефективності їх використання та цифрової безпеки.

Сучасний механізм функціонування казначейської системи побудований на специфіці застосування та використання інформаційних технологій, зберігання та захисту інформації, комунікативних зв'язків у процесі обміну інформацією між учасниками бюджетного процесу. Цей стратегічний напрямок діяльності має значний вплив на виконання завдань Державної казначейської служби України та обумовлює доцільність їх доповнення інформаційною функцією.

Цифровізація суспільства актуалізує питання управління людськими ресурсами в сфері казначейського обслуговування. Подальше застосування високотехнологічних процесів потребує оновленого механізму підвищення кваліфікації працівників та ефективних способів підбору кадрів, що забезпечить залучення креативних особистостей з високим рівнем професійної підготовки.

Визначення концептуальних підходів щодо розуміння поняття "дистанційне казначейське обслуговування" зумовлює необхідність введення до наукового обігу та навчально-методичних розробок зазначеного терміну.

Таким чином, інтеграція цифрових технологій до казначейської системи призведе до суттєвих змін між взаємодією з клієнтами казначейського обслуговування. Процес налагодження електронно-комунікаційного зв'язку між ними потребує ретельного вивчення чинників, що впливатимуть на оптимізацію взаємовідносин.

Література:

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: офіц. текст: за станом на 28.08.2021. Електронні текстові дані. URL: <http://zakon.rada.gov> (дата звернення: 28.03.2023). Назва з екрану.
2. Деякі питання дистанційного обслуговування розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів [Електронний ресурс]: Розпорядження Кабінету міністрів України від 15.11.2017 р. №816-р. Електронні текстові дані. — URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 31.03.2023). Назва з екрану.

3. Казначейська система: підручник / за наук. ред. д. е. н., проф. А.І. Крисоватого, д. е. н., проф. О.П. Кириленко, Т.Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364 с.

4. Марченко Л. Ю. Запровадження системи дистанційного обслуговування клієнтів казначейства за допомогою програмно-технічного комплексу "Клієнт Казначейства — Казначейство". Ефективне управління і розвиток не виробничої сфери в умовах кризи: погляд молодих науковців: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. молодих учених, магістрів і студентів, 22—23 берез. 2016 р. Харків: РВВ ХТЕІКНТЕУ, 2016. С. 181—182.

5. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: [Електронний ресурс: Наказ Міністерства фінансів України від 23.08.2012 р. № 938. Електронні текстові дані. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 29.03.2023). Назва з екрану.

6. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації [Електронний ресурс: Розпорядження Кабінету міністрів України від 29.12.2021 р. № 1805-р. Електронні текстові дані. URL: <https://mof.gov.ua/> (дата звернення: 31.03.2023). Назва з екрану.

7. Публічний звіт голови Казначейства Тетяні Слюз про підсумки діяльності Державної казначейської служби України за 2022 рік [Електронний ресурс: URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 31.03.2023).

8. Скорик О. О. Інформаційні технології системи казначейського обслуговування: сучасний стан та перспективи їх удосконалення. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1350> (дата звернення: 30.03.2023). DOI: 10.32702/2307-2156-2018.12.26

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Budget Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/2456-17> <http://zakon.rada.gov> (Accessed 03/28/2023).

2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), Decree "Some issues of remote service of managers (recipients) of budget funds", available at: <https://zakon.rada.gov.ua> (Accessed 31.03.2023).

3. Krysovaty, A.I. Kyrylenko, O.P. and Slyuz, T.Ya. (2020), Kaznachejs'ka sistema [The treasury system], ZUNU, Ternopil, Ukraine.

4. Marchenko L.Yu. (2016), "Introduction of a remote service system for treasury clients using the software and technical complex "Treasury Client — Treasury", Efektyvne upravlinnia i rozvytok nevyrobnychoi sfery v umovakh kryzy: pohliad molodykh naukovtsiv: zb. tez dop. Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konf. molodykh uchenykh, mahistriv i studentiv [Effective management and development of the non-production sphere in crisis conditions: the view of young scientists: coll. theses add. International science and practice Internet Conf. of young scientists, masters and students], RVV Khteі KNTEU, Kharkiv, Ukraine, March 22—23, pp. 181—182.

5. Ministry of Finance of Ukraine (2012), Order "On the approval of the Procedure for treasury service of local

budgets", available at: <https://zakon.rada.gov.ua> (Accessed 29.03.2023).

6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Decree "On the approval of the Strategy for reforming the state finance management system for 2022-2025 and the plan of measures for its implementation", available at: <https://mof.gov.ua/> — (Accessed 31.03.2023).

7. State Treasury Service of Ukraine (2023), "Public report of the head of the Treasury Tetyana Slyuz on the results of the activities of the State Treasury Service of Ukraine for 2022", available at: <https://www.kmu.gov.ua/> (Accessed 03/31/2023)

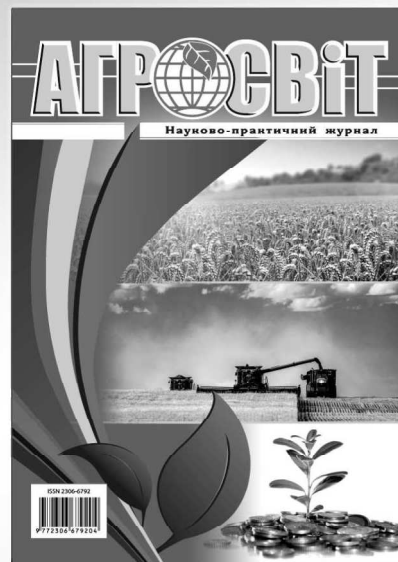
8. Skorik, A. A. (2018), "Informational technologies of treasury service: the modern state and the prospects for their improvement", Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok, [Online], vol. 12, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1350> (Accessed 30 April 2023). DOI: 10.32702/2307-2156-2018.12.26

Стаття надійшла до редакції 24.05.2023 р.

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292